

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและพยากรณ์ทางการเกษตร (แม่โจ้โพลล์) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้สำรวจความคิดเห็นประชาชนทั่วประเทศ จำนวน 1,213 ราย ระหว่างวันที่ 5 - 20 สิงหาคม 2569 ในหัวข้อ “คนไทยกับความสัมพันธ์ในครอบครัว ยุคดิจิทัล” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของเทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ที่เข้ามามีส่วนสำคัญต่อการ

ดำเนินชีวิตที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ภายในครอบครัวในปัจจุบัน ผลการสำรวจพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 83.10 มองว่าเทคโนโลยีช่วยให้ครอบครัวมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น โดยพบว่า อันดับ 1 ทำให้การติดต่อสื่อสารได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น คิดเป็นร้อยละ 65.73 อันดับ 2 เทคโนโลยีช่วยให้สมาชิกในครอบครัวมีความใกล้ชิดกันมากขึ้นจากการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การดูหนัง, เล่นเกม คิดเป็นร้อยละ 21.43 และ อันดับ 3 สามารถติดต่อกันได้แม้อยู่ห่างไกล คิดเป็นร้อยละ 18.54 อย่างไรก็ตาม ยังมีประชาชนร้อยละ 16.90 ที่มองว่าเทคโนโลยีทำให้ครอบครัวมีความใกล้ชิดกันน้อยลง โดยเหตุผลสำคัญ อันดับ 1 ได้แก่ พฤติกรรมการติดโทรศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 42.86 อันดับ 2 การใช้เทคโนโลยีทำให้สมาชิกในครอบครัวพูดคุยกันต่อหน้าน้อยลง คิดเป็นร้อยละ 35.71 และ อันดับ 3 สมาชิกในครอบครัวมีความสนใจและกิจกรรมที่แตกต่างกัน ทำให้ทำกิจกรรมร่วมกันน้อยลง คิดเป็นร้อยละ 21.43

เมื่อสอบถามความคิดเห็นต่อการมีประเด็นความขัดแย้งในครอบครัวที่มีสาเหตุมาจากการเสพสื่อจากโลกออนไลน์ ผลการสำรวจพบว่า ประชาชนร้อยละ 62.73 เคยมีปัญหาปากเสียงหรือขัดแย้งกับคนในครอบครัวจากเรื่องบนโลกออนไลน์ โดยในจำนวนนี้ ร้อยละ 14.31 ระบุว่าเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ขณะที่ ร้อยละ 48.42 ระบุว่าเกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง ขณะที่ ร้อยละ 37.27 ระบุว่าไม่เคยมีปัญหาปากเสียงหรือความขัดแย้งกับคนในครอบครัวจากเรื่องบนโลกออนไลน์ โดยเหตุผลสำคัญ อันดับ 1 คือ ครอบครัวมีการสื่อสารและพูดคุยกันด้วยเหตุผล คิดเป็นร้อยละ 14.17 อันดับ 2 คือ การให้ความสำคัญกับการใช้เวลาร่วมกันมากกว่าโลกออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 12.93 และ อันดับ 3 คือ การยอมรับและเข้าใจความแตกต่างระหว่างกัน เช่น การให้พื้นที่อิสระ และการเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย คิดเป็นร้อยละ 10.17 เมื่อถามถึง อุปสรรคสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างวัยในครอบครัวในยุคดิจิทัล พบว่า อันดับ 1 คือ การใช้เวลาอยู่กับหน้าจอหรือเทคโนโลยีมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 65.21 อันดับ 2 คือ ความไม่เข้าใจการใช้เทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 46.17 และ อันดับ 3 คือ การไม่เปิดรับความคิดเห็น หรือการใช้งานเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 18.71 นอกจากนี้ ผลการสำรวจยังพบว่า ครอบครัวส่วนใหญ่ร้อยละ 65.46 ไม่มีการตั้งกฎเกณฑ์ในการใช้เทคโนโลยีหรือสื่อออนไลน์ภายในครอบครัว โดยมีลักษณะต่างคนต่างเล่น ขณะที่ ร้อยละ 26.79 ระบุว่าครอบครัวมีกฎเกณฑ์อยู่บ้าง เช่น การห้ามใช้โทรศัพท์มือถือถือบนโต๊ะอาหาร และมีเพียง ร้อยละ 7.75 ที่ระบุว่าครอบครัวมีการกำหนดเวลาในการใช้งานเทคโนโลยีอย่างชัดเจน ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างในการจัดการพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีภายในครอบครัว เนื่องจากครอบครัวส่วนใหญ่ยังไม่ได้กำหนดข้อตกลงหรือกติกาที่ชัดเจน ทำให้สมาชิกแต่ละคนสามารถใช้เทคโนโลยีตามความสะดวกและความต้องการของตนเอง ซึ่งอาจส่งผลต่อเวลาที่ครอบครัวใช้ร่วมกันและคุณภาพของการสื่อสารระหว่างสมาชิก

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นได้ว่า ปัญหาของครอบครัวในปัจจุบันที่ระบบดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมาก อาจไม่ได้อยู่ที่การมีเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว แต่อยู่ที่วิธีการใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้อง เหมาะสม เพื่อให้สมาชิกในครอบครัวนั้น สามารถอยู่ร่วมกับเทคโนโลยีอย่างสมดุล โดยเฉพาะการสร้างการเข้าใจระหว่างวัย การเปิดพื้นที่ให้สมาชิกแต่ละช่วงวัยสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีร่วมกัน รวมถึงการกำหนดข้อตกลงภายในครอบครัวอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ และอุดมไปด้วยปัญญาอย่างแท้จริง

ครอบครัวไทยยุคดิจิทัล “ใกล้ชิดผ่านเทคโนโลยี” แต่เสี่ยงห่างเหินในชีวิตจริง

1. ปัจจุบันท่านคิดว่า เทคโนโลยีช่วยให้ครอบครัวของคุณมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น

1) มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น	ร้อยละ 83.10
โดยให้เหตุผลว่า	
อันดับ 1 ทำให้การติดต่อสื่อสารได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น	ร้อยละ 65.73
อันดับ 2 เทคโนโลยีช่วยให้สมาชิกในครอบครัวมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น	ร้อยละ 21.43
อันดับ 3 สามารถติดต่อกันได้แม้อยู่ห่างไกล จากการทำกิจกรรมร่วมกัน	ร้อยละ 18.54
เช่น ดูหนัง เล่นเกม เป็นต้น	
2) มีความใกล้ชิดกันน้อยลง	ร้อยละ 16.90
โดยให้เหตุผลว่า	
อันดับ 1 พฤติกรรมการติดโทรศัพท์	ร้อยละ 42.86
อันดับ 2 การใช้เทคโนโลยีทำให้สมาชิกในครอบครัวพูดคุยกันต่อนาน้อยลง	ร้อยละ 35.71
อันดับ 3 สมาชิกในครอบครัวมีความสนใจและกิจกรรมที่แตกต่างกัน	ร้อยละ 21.43
ทำให้ทำกิจกรรมร่วมกันน้อยลง	

2. ท่านเคยมีปัญหากปากเสียงหรือขัดแย้งกับคนครอบครัว โดยมีสาเหตุมาจาก “เรื่องบนโลกออนไลน์” หรือไม่

1) เคยมีปัญหา	ร้อยละ 62.73
โดยมีความถี่	
1.1) บ่อยครั้ง	ร้อยละ 48.42
1.2) นานๆ ครั้ง	ร้อยละ 14.31
2) ไม่เคยมีปัญหา	ร้อยละ 37.27
โดยให้เหตุผลว่า	
อันดับ 1 ครอบครัวมีการสื่อสารและพูดคุยกันด้วยเหตุผล	ร้อยละ 14.17
อันดับ 2 การให้ความสำคัญกับการใช้เวลาร่วมกันมากกว่าโลกออนไลน์	ร้อยละ 12.93
อันดับ 3 การยอมรับและเข้าใจความแตกต่างระหว่างกัน	ร้อยละ 10.17
เช่น การให้พื้นที่อิสระ และการเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย	

3. ท่านคิดว่าอุปสรรคสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างวัยในครอบครัว ในยุคดิจิทัล คือข้อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

อันดับ 1 การใช้เวลากับหน้าจอ หรือเทคโนโลยีมากเกินไป	ร้อยละ 65.21
อันดับ 2 ความไม่เข้าใจการใช้เทคโนโลยี	ร้อยละ 46.17
อันดับ 3 การไม่เปิดรับความคิดเห็น หรือการใช้งานเทคโนโลยี	ร้อยละ 18.71
อันดับ 4 การเข้าถึงสื่อลามกหรืออบายมุขได้ง่าย	ร้อยละ 16.32
อันดับ 5 การเข้าถึงสื่อลามกหรืออบายมุขได้ง่าย	ร้อยละ 15.00
อันดับ 6 การขาดความเป็นส่วนตัว	ร้อยละ 14.18
อันดับ 7 ความแตกต่างทางความคิด	ร้อยละ 1.07

4. ครอบครัวของท่าน มีการตั้งกฎเกณฑ์ในการใช้เทคโนโลยีหรือสื่อออนไลน์ในครอบครัวหรือไม่

1) ไม่มีเลย ต่างคนต่างเล่น	ร้อยละ 65.46
2) มีบ้าง เช่น ห้ามใช้โทรศัพท์มือถือบนโต๊ะอาหาร	ร้อยละ 26.79
3) มีการกำหนดเวลาในการใช้งานที่ชัดเจน	ร้อยละ 7.75

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม**1. ภูมิภาค**

1.1 ภาคเหนือ	ร้อยละ 61.24	1.2 ภาคกลาง	ร้อยละ 15.79
1.3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ร้อยละ 16.86	1.4 ภาคใต้	ร้อยละ 6.11

2. เพศ

2.1 ชาย	ร้อยละ 40.92	2.2 หญิง	ร้อยละ 54.50	2.3 เพศทางเลือก	ร้อยละ 4.58

3. ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.1 ต่ำกว่า 20 ปี	ร้อยละ 9.72	3.2 อายุ 20 – 29 ปี	ร้อยละ 32.72
3.3 อายุ 30 – 39 ปี	ร้อยละ 20.85	3.4 อายุ 40 – 49 ปี	ร้อยละ 18.52
3.5 อายุ 50 – 59 ปี	ร้อยละ 14.04	3.6 มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	ร้อยละ 4.15

4. ระดับการศึกษา

4.1 ประถมศึกษา	ร้อยละ 3.23	4.2 มัธยมศึกษา	ร้อยละ 16.90
4.3 ปวช./ปวส.	ร้อยละ 13.01	4.4ปริญญาตรี	ร้อยละ 59.82
4.5 สูงกว่าปริญญาตรี	ร้อยละ 6.79	4.6 ไม่ได้ศึกษา	ร้อยละ 0.25

5. อาชีพ

5.1 รับราชการ/ลูกจ้าง พนักงานรัฐ	ร้อยละ 24.62	5.2 พนักงานเอกชน/รับจ้าง	ร้อยละ 22.95
5.3 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	ร้อยละ 21.54	5.4 เกษตรกร	ร้อยละ 10.35
5.5 นักเรียน/นักศึกษา	ร้อยละ 19.20	5.6 ฟรีแลนซ์	ร้อยละ 1.17
5.7 เกษียณ/บำนาญ	ร้อยละ 0.17		

6. รายได้/เดือน

6.1 ไม่เกิน 10,000 บาท	ร้อยละ 20.10
6.2 ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท	ร้อยละ 36.96
6.3 ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท	ร้อยละ 24.92
6.4 ระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท	ร้อยละ 8.39
6.5 ระหว่าง 40,001 – 50,000 บาท	ร้อยละ 5.15
6.6 มากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป	ร้อยละ 4.49